

**AZ ÉRMELLÉKI
EV. REF. EGYHÁZMEGYE
1904. ÉVI SZEPTEMBER HÓ 15-ÉN
SZÉKELYHIDON TARTOTT
RENDES KÖZGYÜLÉSÉNEK
JEGYZŐKÖNYVE.**

362/10

DEBRECZEN,
HOFFMANN ÉS KRONOVITZ NYOMÁSA.

1904.

**AZ ÉRMELLÉKI
EV. REF. EGYHÁZMEGYE**

1904. ÉVI SZEPTEMBER HÓ 15-ÉN

SZÉKELYHIDON TARTOTT

RENDES KÖZGYÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

DEBRECZEN,
HOFFMANN ÉS KRONOVITZ NYOMÁSA.

1904.

Az
érmelléki ev. reform. egyházmegye

1904. évi szeptember hó 15-én

Székelyhidon tartott rendes közgyűlésének

jegyzőkönyve.

Jelen voltak:

Nagy István esperes és *Zsigó Endre* egyh. m. gondnok
kettős elnökle mellett.

a) **Tanácsbírák:**

Egyházi részről:

Vecsey Sándor
Szathmári Sándor
Marjai Péter
Bányai László
Fazekas Imre főjegyző is.
Végh József jegyző.

Világi részről:

Fényes Endre
Fráter Zoltán
Dr. Babós János v. főjegyző.
Kovács András jegyző.
Magyary Miklós e. m. ügyész.

b) **As egyházak képviselőiben:**

Albis: Kalas István lelkész, Ozsváth Lajos g.
Álmosd: Könyves Tóth Sámuel l., Fráter Zoltán fg.
Alsó-Ábrány: K. Szabó József l., Molnár Ferencz g.
Apát-Keresztur: Csuka Ferencz l., Csigi András pr.
5 Asszonyvására: Vecsey Sándor l., Kovács Zsigmond g.
Bagamér: Bányai László l., Karsai Lajos h. gondnok.

- Bályok: Molnár Mihály l., Kovács András pr.
 Bogyoszló: Kócza István gondnok.
 B.-Diószeg: Papp Gusztáv l., Domokos István g.
- 10 B.-Félegyháza: Végh Lajos l.
 Csokaly: Simon Elek l., Csengeri Béniámin gond.
 Ér-Adony: Jakab József l., Kovács Károly gond.
 Ér-Keserü: Fazekas Imre l., Lengyel Sándor gond.
 Ér-Köbölkút:
- 15 Ér-Mihályfalva: Szathmári Sándor lelkész.
 Ér-Olaszi: Demjén Ferencz l., Soós Lajos tanító.
 Ér-Semjén: Végh József l.
 Ér-Tarcsa: Molnár József l., Aszalós Sándor gondnok,
 Tóth István pr.
 Felső-Ábrány:
- 20 G.-Petri: Takács Zsigmond l., Molnár József g.
 H.-K.-Szent-Miklós: ifj. Szabó József l., Kaszonyi
 Gábor g.
 H.-K.-Szent-Imre: Nagy István l.
 Kakad: Csontos László l., Péter Sándor g.
 Kécz: Balogh Imre l., Fábián János t.
- 25 K.-Kereki: Lengyel Pál l., Hajdu József t.
 Kóly: Szentkirályi Károly l., Literáti József g.
 Margitta:
 Micske: Rácz Lajos l., Lakatos Sándor g.
 M.-Petri:
- 30 Nagy-Léta: Marjai Péter l.
 Ottomány: Szabó Mihály l.
 Piskólt: Erdei Gábor t. k., Varga Péter g.
 Poklostelek: Kiss Sándor l., Buda Mihály g.
 Szalacs: Nagy Imre l., György József g.
- 35 Székelyhid: id. Szabó József l., Pozsgai Károly t. k.
 Szentjobb:
 Széplak:
 Tóti:
 Uj-Léta: Nagy Elek l.
- 40 Vajda: Magyarai Gábor l., Kocsis Miklós k.

c) *A tanítói kar részéről:*

Hajdu József tan. egyleti elnök, Molnár Antal tan. egyleti jegyző, mint a tanítói kar képviselői és számos tanító.

1. sz. Nagy István esperes, egyházi elnök Istenhez emelt buzgó ima után meleg szavakkal üdvözölvén a szép számban megjelenteket:

a gyűlést megnyitottnak nyilvánítja.

2. sz. A közgyűlés megnyitása után, a jelenlevők számláltattak össze, az elől kitüntetett eredménnyel. E szerint jelen volt az elnökségen kívül 5 egyházi és 2 világi tanácsbíró, 2 egyházi és 2 világi jegyző, valamint az egyházmegyei ügyész. — 39 anyaegyház közül lelkésze és gondnoka, illetve megbízottja által képviselve volt 24 egyház; csak lelkésze által volt képviselve 7 egyház; csak gondnoka által 2 egyház; sem lelkésze, sem gondnoka által nem képviseltette magát 6 egyház és egyházmegyénk egyetlen leányegyháza M-Petri.

A meg nem jelent lelkészek, valamint a képviselőt nem küldött egyházak elmaradásokat és annak okát esperesi hivatalnál bejelentvén, távolmaradások igazoltatott.

3. szám. Esperes betérjeszti rendes jelentését, mely első részében a tavaszi közgyűlés óta elnökileg végzett intézkedéseket, másodikban a canonszerű egyházlátogatásról felvett összesített jegyzőkönyvet, harmadikban a múlt év folyamán egyházainkban tett kegyadományok és építkezések kimutatását foglalja magában.

Közgyűlés az esperesi jelentésben foglalt elnöki intézkedéseket helybenhagyja és megerősíti, a második és harmadik részben foglaltakat általában megnyugtató, illetve örvendetes tudomásul veszi és a jelentést egész terjedelmében jegyzőkönyvbe vétetni rendeli.

Esperesi jelentés.

Nagytiszteletű és Tekintetes Egyházmegyei Közgyűlés

I.

1. Azzal kezdem jelentésemet, hogy tavaszi gyűlésünk 3-ik számú rendelkezésének eleget tettem és a bályoki egyház részéről, a 200 korona kivetésére vonatkozó jegyzőkönyveket ezennel betérjesztem.

2. A poklosteleki lelkészválasztásra kitűzött napon május 12-én, a választás szabályszerűleg megtörtént és tiszteleletes Kiss Sándor nádudvari segédlelkész atyánkfia, egyhangu meghívás útján elválasztván, állásának elfoglalására felhatalmaztam, időközileg, a lelkészi szolgálatot Lente Miklós állami tanító elismerésre méltó buzgósággal volt szives teljesíteni. Kérem elválasztott lelkész megerősítését.

3. A kerületi gyűlésre utalt ügyeket fölterjesztettem.

4. A margitai egyház emlékiratát iskolai ügyben a kir. tanfelügyelőség útján fölterjesztettem.

5. A poklosteleki lelkész személyében történt változást felsőbb helyen bejelentettem.

6. A mihályfalvai kör meglátogatására tiszteleletes Végh József egyházi aljegyző atyánkfiaát felkértem.

7. A 600 korona országos államsegélyt: Nagytiszteletű Szikszay Józsefné, Fazekas Mihályné, Bajza Antalné, Thamássy Lajosné lelkészi özvegyeknek, Szikszay Dezső, Thamássy Lajos és Géza lelkészi árváknak megküldtem.

8. Tavaszi egyházmegyei gyűlésünk jegyzőkönyvét az esperesi hivataloknak megküldtem.

9. A zsinati képviselőkre, kerületi világi tanácsbíróra a szavazást elrendeltem, az előbbi szavazatokat felbontattam és annak eredményét ezennel beterjeszttem, kérvén az erről felvett jegyzőkönyvet a püspöki hivatalhoz szeptember 20-ig beküldeni.

10. Ér-Adonyt, Ér-Olaszit és Vedres-Ábrányt 12000 korona tőkesegély engedélyezéséről értesítettem.

11. Benedek László volt szalacsi tanítót az egyházmegye kötelékéből elbocsátottam.

12. Tekintetes Fáy András elválasztott világi aljegyző ur hálás köszönetének kifejezése mellett lemondását közölvén velem, az aljegyzői állásra a szavazatokat elrendeltem, kérvén, hogy azok felbontását elrendelni méltóztassék.

13. Poklostelek részére az 1200 korona közalapi segélyt átadtam, nyugtáját beküldtem és örömmel jelentem, hogy templom, torony, lelkészlak kijavítva vannak.

14. Piskolt kérvényét korpótlék végett felterjesztettem.

15. Fekete Mária óvónőt az álmosdi leányiskola vezetésére, egy évre, felhatalmaztam.

16. Sarka Zsigmond hegyközszenimrei 49 éves kántor-fitánító nyugdíjaztatván, ezen állomás betöltésre vár.

II.

Az egyházak látogatása június 7-én vette kezdetét és végeztetett június 17-én, még pedig:

1. A diószegi körben: Vecsey Sándor, Fráter Zoltán tanácsbíró és Szentkirályi Károly, dékán.

2. A mihályfalvai körben: Végh József aljegyző, Dobozsi Kálmán tanácsbíró és Jakab József helyettes dékán.

3. A székelyhidi körben: Esperes, Zsigó Enrde gondnok és ifj. Szabó József dékán.

4. A margitai körben: Esperes, Magyar Miklós tiszti ügyész és Molnár Mihály dékán urak, buzgó közreműködésével.

5. A diószegi körben: Uj-Létán, a lelkész eljárását, Vajdán és több egyházakban a hátrányokat, Bihar-Félegyházán a tanítás gyengeségét tünteti fel a küldöttség, mintául szolgálható jegyzőkönyvében, és ad utasítást mindenütt a szabálytalanságok megszüntetésére.

6. A mihályfalvai körben: az értarcsai egyháztanács viselkedését rója meg a küldöttség s javasolja szigorú vizsgálat elrendelését, a bujtogató megbüntetését. Bagamérről azt az örvendetes dolgot jelenti küldöttség, hogy ott a 4-ik iskola és tanítói állomás felállításával foglalkoznak, végre Szalacsra nézve kijelenti, hogy egy új leányiskola építése immár elodázhatatlan.

A székelyhidi körben örömmel jelenti küldöttség, hogy a tanítás terén, a kiskereki kisebbik iskola kivételével, örvendetes haladás tapasztalható, ugyanezt jelentheti a margitai körben eső iskolák nagyobb részéről, hol Dobó Gyula margitai, Szathmári Károly kitűnő tanítókhöz Bályokon, Széplakon, többen sorakoznak, kivétel most is tóti és Mieske is annyiban, hogy mindkét helyen, az új iskola építés új tanítói állomással segíthet a bajon, Kézzen pedig a tanító szorgalmának eredményét láttuk.

III.

A vallásos buzgóságnak újabb bizonyásaival találkoztunk:

1. Asszonyvásáron: Barta Mihály orgona

alapra	10 K — f
Csóka Lajos tanító báli jövedelme	80 „ 20 „
Az egyház orgonára adott	2400 „ — „

2. Albison : templom, torony és lelkészlakra	4700	K	—	f
Másnemű javításokra	198	"	36	"
Tanszerekre, kiosztás végett	40	"	42	"
Ebből 2643 kor. az erdőbirtokosság adománya.				
3. Álmosdon : Halálózaskor adományoztak	66	"	—	"
4. Bagaméron : néh. Doszpoly János debreczeni kereskedő	500	"	—	"
Lakatos Sándor, Asztai János együtt	20	"	—	"
Asztai Imre özvegye Armós Ágnes	6	"	—	"
Többen, halálózások alkalmából	107	"	60	"
5. Bályokon : évente 3 ünnepi követnek.	180	"	—	"
6. Bihardiószegen : a takarékpénztár	53	"	—	"
Az iparos és földmives ifjuság	100	"	—	"
7. Bihar-Félegyházán : Varga Gáborné Nagy Sára	10	"	—	"
Torda Géza	20	"	—	"
Imre Józsefné, Czirják Zsuzsánna	10	"	—	"
Torda József	52	"	—	"
Az egyház harangokra költött	252	"	—	"
Kelemen Sándor	2	"	—	"
8. Csokalyon : N. N. biblia terjesztés végett	5	"	—	"
9. Ér-Adonyban : Szálkai Imre és neje területre	10	"	—	"
10. Érmihályfalván : Egy protestáns estélyen	221	"	60	"
A dalkör adománya	20	"	—	"
A takarékpénztár adománya	67	"	—	"
A iparos ifjuság adománya	25	"	60	"
11. Érolasziban : Kövesi Ferencz	600	"	—	"
Többen orgona alapra adtak	657	"	40	"
12. Érsemjénben : Lacza Andrásné	40	"	—	"
Ötvös Istvánné hagyománya	50	"	—	"
Feldman Ignác adománya	50	"	—	"
Kompári Gyula	8	"	—	"
Farkas Ákos	16	"	—	"
Szováti Eszter hajadon kenyértakarót. Tekintetes Zsigó Endréné egy orgonát, ezt a lelkész adományokból átalakította s alapul maradt	150	"	—	"
13. H.-K.-Szentimrén : néhai Óláh Sándorné Erdei Sára	20	"	—	"
14. H.-K.-Szentmiklóson : templom és toronytetőre	2578	"	02	"

15. Kólyon: Lovas Sándor iskolaépítésre	40 K — f
A döghei egyház részére gyűlt	21 „ — „
16. Margitán: Török Antal, Bálint János és N. N.	7 „ — „
K. Szabó Györgyné Szakács Jusztina	114 „ 75 „
Egyházi bál az iskola javára	243 „ 90 „
Mükedvelők zenetársasága	23 „ 45 „
Margita városa ösztöndijra	10 „ — „
Hirschmann Árpád	5 „ — „
I. Temetési társulat tandíj kedvezm.	133 „ — „
Persely pénz	89 „ 50 „
Néhai Kovács Dániel 17 és 1/2 hold föld értéke	7000 „ — „
17. Nagy-Létán: Marjai Péter lelkész évi adománya	200 „ — „
Halálozások alkalmából	120 „ — „
18. Ottományban: J. Szabó Gyula évi ado- mánya	40 „ — „
19. Szalacson: Néhai Lőrincz János hagyo- mánya	60 „ — „
Tar András magtárnok földgömbre	27 „ 50 „
20. Szentjőbon: ifj. Rozsályi János	100 „ — „
21. Vedres-Ábrányban: Persely pénz	16 „ 41 „
A lelkészlakhoz pinczét készítettek	150 „ — „

Összesen 21727 K 71 f

4. sz. Esperes jelentésének kapcsán sürgősen bete-
jeszti a zsinati képviselők választására beadott szavazat-
levelek felbontására kiküldött bizottságnak 1904. augusz-
tus hó 11-ik napján felvett jegyzőkönyvét s legelső sor-
ban erre hívja fel közgyűlés figyelmét.

A betejesztett jegyzőkönyv szerint az egyházmegyé-
ből Felső-Ábrány kivételével az összes egyházak beadták
szavazataikat. A szabályszerűen kiállított s lepecsételt sza-
vazat levelek felbontatván, megállapította a bizottság, hogy
a beadott 42 szavazatból kapott:

I. Rendes tagságra:

a) Egyházi képviselőül: Marjai Péter 26., Nagy Ist-
ván 16 szavazatot.

b) Világi képviselőül: Zsigó Endre 16., Dobozi Kálmán
15 szavazatot, 11 szavazat 2 egyén között oszlott meg.

II. Póttagságra :

a) Egyházi képviselőül: Végh József 24 szavazatot, 18 szavazat 4 egyén közt oszlott meg.

b) Világi képviselőül Fráter Zoltán 15., Konrád László 9 szavazatot, 18 szavazat 5 egyén közt oszlott meg.

Közgyűlés a beterjesztett jegyzőkönyv alapján megválasztott zsinati képviselőknek nyilvánítja: egyházi részről: rendes képviselőnek Marjai Péter n.-létai lelkész, egyházmegyei tanácsbíró; pótképviselőnek: Végh József érsemjéni lelkész, egyházmegyei jegyzőt; a világi képviselőségre általános szavazat többséget senki nem nyervén, a legtöbb szavazatot nyert egyének és pedig világi rendes képviselőségre: Zsigó Endre és Dobozy Kálmán; világi pótképviselőségre: Fráter Zoltán és Konrád László urak közt újabb választást rendel s már innen a közgyűlésből felhívja az egyházakat, hogy f. hó 18-án a szavazást megejtven, szavazat leveleiket haladéktalanul küldjék be az esperesi hivatalhoz. Egyben megbizza közgyűlés nagy. esperes urat, hogy a szavazat levelek felbontására bizottságot hívjon össze s a megválasztott képviselők névjegyzékét, a bizottság jegyzőkönyve s jelen jegyzőkönyvi szám kíséretében terjessze fel a Főtiszteletű és Méltóságos püspöki hivatalhoz.

5. sz. Esperes jelentéséből jóleső érzéssel vesz tudomást közgyűlés azon örvendetes tényről, hogy a protestáns hitbuzgóság, daczára a rendkívül nehéz anyagi viszonyoknak, ez esztendőben is kiváló mértékben meghozta áldozatát az egyház oltárára s midőn a kegyes jóltevőknek együttesen is kifejezi elismerését és köszönetét jegyzőkönyvének lapjain :

Megbizza főjegyzői hivatalt, hogy a nagyobb adományokért, egyénekenként is fejezze ki az egyházmegye hálás köszönetét.

6. sz. Esperes ur, tavaszi egyházmegyei közgyűlés 3. sz. b) pontja alatti rendelkezéséhez képest, beterjeszti

a bályoki ev. ref. egyháztanács s' egyházközségi közgyűlés jegyzőkönyveit, a melyek igazolják, miszerint ugy az egyháztanács, mint az egyházközségi közgyűlés, egyhangu határozattal mondotta ki, hogy a leánytanitói fizetés kiegészítése céljából, 200 kettőszáz korona, mint egyházi közköltő, a hivekre 7 osztályba sorozás útján vettessék ki. Egyben egyházközségi közgyűlés beterjesztett jegyzőkönyvében köszönetét fejezi ki, a politikai község képviselőtestületének, a nevelésügy érdekében hozott azon áldozatkészségeért, mely szerint a leánytanitói fizetés kiegészítéséhez évenként 100: egyszáz koronával járul.

Közgyűlés a beterjesztett iratok alapján a bályoki egyháztanács azon intézkedését, miszerint a leánytanitói fizetés pótlására 200 korona egyházi közköltő a hivekre 7 osztályba sorozás útján kivettessék — helybenhagyja és megerősíti s egyben ugy az egyháztanácsnak a nevelésügy emelése körül tanusított buzgalmáért mint a polgári községnek e célra hozott újabb áldozataért, őszinte elismerését jegyzőkönyvileg is kifejezi.

7. sz. Nagyt. esperes ur beterjeszti a poklosteleki ev. ref. lelkészi hivatal betöltése végett kiküldött bizottság jelentését. Bizottság az 1904. május 12-ik napján felvett hivatalos választási jegyzőkönyv beterjesztése mellett jelenti, miszerint a poklosteleki ev. ref. egyház választásra jogosult tagjai, a lelkészi hivatalt meghívás útján óhajtván betölteni, egyhangulag tiszt. Kiss Sándor nádudvari s. lelkészt hívja meg lelkészeül.

Közgyűlés a meghívást, amennyiben az, az egyházi törvények rendelkezéseinek szigoru betartása mellett s a gyülekezet egyhangu óhajtása szerint történt, helyeslőleg tudomásul veszi, Kiss Sándor meghívott lelkészt hivatalában megerősíti s egyházmegyénk kötelékébe bekebelezi, utasítván őt a bekebelezési díjnak az egyházmegye pénztárába leendő befizetésére; az egyházat, ezen választás folytán terhelő bekebelezési díj fizetése alól, tekintve az egyház szegénységét s főleg azon körülményt, hogy rövid néhány év alatt

immár 4 ízben kellett lelkészt választania — közgyűlés ez alkalommal fölmenti.

8. sz. Nagyt. esperes ur jelenti, miszerint tavaszi közgyűlésünk 11. sz. határozatához képest felhívta Fáy András elválasztott világi aljegyző urat, hivatalának elfoglalására, a ki azonban köszönetének kifejezése mellett az aljegyzőségről lemondott, mihezképest esperes ur a fent hivatolt jegyzőkönyvi számban nyert felhatalmazás értelmében a világi aljegyzőségre a választást elrendelte s a szavazat levelek felbontására kiküldött bizottság jegyzőkönyvét ezennel beterjeszti. A beterjesztett jegyzőkönyv szerint beadatott 33 egyház részéről összesen 37 szavazat — nem szavazott 6 egyház. A beadott 37 szavazat közül kapott Kovács András bályoki jegyző ur 23 szavazatot, míg a többi 14 szavazat 8 egyén között oszlott meg.

Közgyűlés a beterjesztett jegyzőkönyv alapján Kovács András urat megválasztott világi aljegyzőnek nyilvánítja s őt, mint egyháziasságáról rég ismert férfit, a közbizalom által előtte felnyitott szélesebbkörű egyházi munkatéren, a legőszintébb örömmel üdvözli. Kovács András megválasztott v. aljegyző meghatottan köszönve meg az irányában nyilvánult bizalmat s lelkes szavakban ajánlván fel szolgálatait forrón szeretet egyháza, egyházmegyéje javára, a hivatalos esküt leteszi s hivatalát azonnal elfoglalja.

9. sz. Az álmosdi ev. ref. egyház beterjeszti presbyteri s egyházközségi közgyűlés egyhangu határozata alapján szerkesztett s a belhivatalnokok régi fizetéseit egytalában nem érintő, újabb osztályokba sorozás utján készített s az eddig hordozott adóterheket méltányosabban megosztó munkálatát, egyházi törvényeink 253. §-ra való hivatkozással kérvén a beterjesztett kulcsnak már a folyó 1904. évre való megerősítését is.

Közgyűlés a beterjesztett munkálatot, melyben 27 fizetési fokozat van megállapítva, hol az 1-ső fokozatbeli szegény 1 kor.-t, a 2-ban levő napszámos cseléd 4 kor.-t, a 3-ban levő

kisebb háztulajdonos 6 kor.-t, a 4-ikben rendes telekkel birók 8 kor.-t fizetnek; az 5-ik osztálytól a 22-ik osztályig vagyis 120 kis holdig, minden földesgazda annyi 1 kor.-t fizet, a hányszor 3 hold területi földdel bir s annyszor 8 kor.-t, a hány telkes házok van; 500 holdig birók minden 5 kis hold terület után fizetnek 1 kor.-t, 500 holdnál többel birók, minden 10 hold után terhelendők meg 1 kor.-val; 70 éves vagyontalanok tekintet nélkül remükre, teljesen felmentendők; özvegy s magános nők személyök s házuk után fél adóval, de földjeik után egész adóval rovandók; özvegy vagy magános s házzal biró férfi adója csak 60 év betöltése után felezendő meg, a föld után azonban akkor is teljes adót fizet; vegyes házasok, a személy s házzal birók osztályában csak felét fizetik, a földnél azonban birtokiv szerint; a felmerülendő póttadó a 3-tól a 27 osztályig a felsorolt kulcs arányában vetendő ki, — helyben hagyja s megerősíti, tudván azt, hogy az eddig szegényebb osztály vállaira nehezült tehernek most már méltányosabb megosztása által az álmosdi egyház kebelében felzavart kedélyek s hullámok lecsendesednek s az annyira óhajtott béke s nyugalom helyre áll.

Helyben hagyatván, megerősítettik 5 évre a kivetési kulccsal kapcsolatosan hozott ama presbyteri s egyházközségi közgyűlés határozata is, mely a gabona átlagos árát köblönként 10 kor.-ban, a csöves tengeriét vékánként 1 kor.-ban állapítja meg. Jelen kivetési kulcs s a termények átlagos értékének meghatározott felszámítása, már a folyó 1904. évre is érvényesítettik.

10. sz. A kéczi egyháztanács több rendbeli, nagyrészt építkezésből származott adósságainak, számla-tartozásainak kiegyenlítése céljából 617 kor. szövetkezeti kölcsön felvételére kér engedélyt.

Közgyűlés a Kéczen vizsgálatot teljesítő küldöttség jelentése alapján, mely a terhek ily

irányu convertálását szükségesnek s helyesnek találja, a kölcsön felvételre az engedélyt megadja, ugy azonban, hogy egyh. tanács köteleztetik, évi előirányzatába, nemcsak a szükséges kamat-mennyiséget, de a szokásos töketörlesztésre is bizonyos összeget beilleszteni.

11. sz. A kólyi ev. ref. egyházközség azt a kérelmet terjeszti elő, hogy mivel tagjai szegények, iskola épülete helyett pedig mulhatlanul ujat kell építeni, engedjék meg neki az, hogy az általa létesített 932 kor. 15 fillér egyházi alapot és 366 kor. iskola-alapot az uj iskola építési czéljaira felhasználhassa.

Miután a kólyi ev. ref. iskolaépület annyira rozszant állapotban van és annyira egészségtelen, hogy annak lebontását és helyette egy ujnak építését már az egyházmegyei közgyűlés is több ízben szóvá tette, ujabban pedig a canonica visitatio azt az egyházközségnek egyenesen meghagyta, miután továbbá az egyházmegye előtt is ismeretes az a körülmény, hogy az egyházközség az iskolát pusztán pótadó kivetése által felépíttetni nem képes, mert az egyházközség tagjait most is súlyos adó terheli, ennél fogva az egyházmegyei közgyűlés a kólyi ev. ref. egyházközségnek 1904. évi julius hó 31-én tartott közgyűlésén hozott 1. sz. határozatához hozzájárul és engedélyt ad arra, hogy 932 kor. 15 fill. egyházi és 366 kor. iskolai alapját az egyházközség az ujonnan építendő iskola költségeire felhasználhassa. Ezzel egyidejűleg azonban utasítja a presbyteriumot, hogy az iskola építése iránt a szükséges intézkedéseket azonnal tegye meg és a felépítendő iskola tervrajzát és költségvetését a jövő évi tavaszi közgyűlésre felülbírálás és jóváhagyás végett terjessze fel.

12. sz. A felső-ábrányi ref. egyházközség az általa ujonnan építendő templom tervezetét és költségvetését jóváhagyás végett felterjeszti.

A közgyűlés beleegyezik abba, hogy az

egyházközség az ujonnan építendő templomota bemutatott tervrajz értelmében készíttesse el. — Mindazonáltal figyelmezteti az egyházközségi előljárást arra, hogy a bemutatott tervrajznak és költségvetésnek olyan hiányai vannak, amelyeket az építkezés megkezdése előtt részint ki kell igazítani, részint pótolni. Nevezetesen a tervrajz szerint a toronytető szerkezetének hossz-metszete nem egyezik annak kereszt-metszetével; a hossz-metszet szerint tervezett tetőszerkezet hibás, a szerint építkezni veszélyes és e miatt a toronytető felépítése csakis a kereszt-metszet tervrajza szerint eszközendő; a templom tetőszerkezeténél pedig könyök gerendák alkalmazandók. Figyelmezteti továbbá az egyházmegyei közgyűlés az egyházközséget, hogy a templom hátulsó részén tervezett ajtó alacsony és szűk; e helyett biztonsági szempontból épen olyan nagyságu ajtót építtessen, mint a milyen a templom elejére van tervezve. A költségvetésben szintén lényeges hiányok vannak; nincsen benne jelezve, hogy az ajtók, ablakok miből és mily módon készíttetnek, hányszor és mikép lesznek befeste, az ablakokra milyen üveget alkalmaznak, zárok és vasalások milyenek lesznek, a szószékről sincs jelezve, hogy az miből és milyen kivitelben készül, erről részletes költségvetés nincsen is. Hasonlókép nincs a költségvetésben jelezve az sem, hogy a tetőre hányas bádog terveztetik; ugyszintén kimaradt a költségvetés 12. pontjából az, hogy a torony emeleti falát hányszor kell bemeszelní; ugyanez hiányzik a 14. pontnál is. Végül szükséges lesz kikötní azt is, hogy a templom építéséhez csakis első osztályu téglát lehet használni. — Mielött tehát az egyházközség az árlejtést kihirdetné, a jelzett hiányokat szakértő építész által pótolta s általában az egész tervet azzal bírálta felül és csak a hiányok pótlása után hirdessen árlejtést; ugy azonban, hogy a karzat és torony feljáróinak helyét is állapítsa meg az építövel, mert az a tervrajzon kitéve nincsen.

Mindezek pótlásával, ugyszintén az árlejtés keresztülvitelével, a szerződés megkötésével és az építés felügyeletével a közgyűlés Molnár Mihály bályoki lelkészt bizza meg.

13. sz. Az érkeserői egyházközség a régi leányiskola telkének eladását kéri jóváhagyni.

Tekintettel a presbyteri és egyházközségi határozatokban felhozott ama körülményre, hogy az épületért befolyt jövedelem a fentartási költséget sem fedezi, a telek pedig nem alkalmas arra, hogy arra új iskolaépület emeltessék, az egyházmegyei közgyűlés az eladáshoz azzal a kijelentéssel járul hozzá, hogy az egyházközség a 837 kor. vételárat kamatoztatni és a kamatokat tőkésíteni köteles és az ekként kezelt tőkét csakis a felállítandó leány-iskolára fordíthatja. Végül az adásvevési szerződést végleges megerősítés végett a kerületi közgyűléshez felterjeszteni rendeli.

14. sz. A micskei ref. egyházközség presbyteriumának néhány tagja az iránt kérelmez, hogy a belhivatalnokok tűzifa járandóságát ölenként 8 kor.-val, annak beszállítását pedig ölenként 4 kor.-val megválthassa.

Miután magok a folyamodók azt adják elő kérvényükben, hogy a belhivatalnokoknak természetben kiszolgáltatandó tűzifának ölét most már nyolcz koronáért beszerezni nem lehet, ennél fogva a tervezett mód szerint való megváltáshoz a közgyűlés még akkor sem járulna hozzá, ha ez iránt szabályszerű presbyteri és egyházközségi határozat hozatnék és ahhoz a belhivatalnokok hozzájárulnának; mert a tervezett megváltási mód a belhivatalnokok fizetését csökkentené.

15. sz. Olvastatott a vedres-ábrányi állami iskolai gondnokságnak s ezzel kapcsolatosan a vedres-ábrányi ev. ref. presbyteriumnak egy és ugyanazon irányu határozata, melyben előbbi elfogadja, másik megengedi, hogy

az ábrányi állami iskolában az ev. ref. gyermekek vallás- és énektanítását, melyet eddigelé a lelkész végezett, jövőben Nagy József ev. ref. vallásu állami tanító ur, ki különben is a kántori teendők végzésére felhatalmaztatott — teljesíthesse.

Közgyűlés, a lelkész, illetve egyháztanács kérelmének helyet ad s tekintettel lelkész ur önbeismerésére, miszerint az énektanítást ő, képzettség hiányában az egyh.-megye kívánalmainak megfelelően nem teljesítheti, tekintettel Nagy József tanító ur beleegyező kijelentésére, kiről régi ismeretsége alapján felteszi, tudja egyh. megyénk, hogy gyermekeinknek vallásos oktatását igazi protestáns szellemben vezeti, — segélyt nyújtván ez által is a magyar állami eszme kidomborításához, — az engedélyt a vallás- és énektanításra Nagy József állami tanító urnak kivételesen, de csak pusztán az ő személyére megadja, igen természetesen, őt illetvén meg ez irányban teljesített szolgálataiért a kiutalandó államsegély.

16. sz. Olvastatott Dobó Gyula margittai kántor-tanító kérvénye, melylyel a margittai ev. ref. egyh. tanácsnak 1904. jun. 19-én hozott ama határozatát, melyben az egyház nyomasztó anyagi körülményeire való hivatkozással, az iskolai ügy végleges rendezhetőségig, az ő t. i. Dobó Gyula lakáskérdését napirendről levenni határozta, illetve elnapolta, tisztelettel megfelebbezi, kérelme kedvező elintézéséhez reményt meritvén, tavaszi közgyűlésünk 35. sz. alatt hozott határozatából, melyben már kötelezve volt a margittai egyház kérelmező lakását átalakítani.

Közgyűlés, panaszló tanító beadványából, részint az egyh. tanács végzésének betérjesztett jegyzőkönyvi kivonatából, világosan meggyőződött arról, hogy Dobó Gy. lakása egyáltalában meg nem felelő; szomoruan tapasztalta azt, hogy egyh. tanács, daczára egyh. megyénk kötelező végzésének, a lakás átalakítása, lakhatóbbá tétele érdekében egy lépést sem tett s egy pusztá jegyzőkönyvi határozattal az egész ügyet elin-

tézni gondolá ; de különösen a canonszerü egyh. látogatást eszközlő küldöttség felvilágosító jelentése alapján világos meggyőződést szerzett arról, hogy Dobó Gy. jogos, méltányos kérvénye igen csekély áldozattal, az ipartestületi iroda helységének részére leendő átadása s átalakítása által megvalósítható, fentiek alapján kimondja határozatilag közgyűlés, miszerint a margittai ev. ref. egyház köteleztetik nevezett tanító lakását még ez év folyamán kívánsága szerint átalakítani, vagy ezt nem téve, részére 1905. jan. 1-től — az előadó által ajánlott 240 kor. helyett — 300 kor. lakbér illetményt fizetni, mely határozat 1-ső részének az egyház ha nem tenne eleget, Dobó Gy. lakását újévben elhagyhatja s megállapított lakbérét jogosan követelheti, sőt közigazgatási uton be is hajtathatja.

17. sz. Olvastatott az ér-olaszi ev. ref. egyháznak presbyteri s egyházközségi ülések egyhangu végzéseivel felszerelt kérelme, melyben bemutatott s az idő sürgősége miatt már az esperesi hivatal által helyben hagyott munkaszerződésekkel igazolja, hogy a bomlásnak indult templom kömüves munkáit a megtartott versenytárgyaláson 899 koronáért, bádogos munkát 200 koronáért, asztalos munkát 1116 koronáért adta ki, melyben kérelmezi, hogy a már előzetesen tett intézkedéseket, az egyházmegye utólagos jóváhagyásával erősítse meg.

Közgyűlés a beterjesztett kérelemben jelzett építkezésre, a csatolt okmányok s az esperesi hivatal előlegezett jóváhagyása alapján az engedélyt megadja s az olasz egyház részére kiutalt 2000 korona tökesegély elnyerhetése céljából a kérvényt s annak összes mellékleteit a főtiszt és méltóságos egyh. kerületi közgyűléshez, illetve a tökesegélyt osztó bizottság elnökéhez gróf Dégenfeld József ö méltóságához felterjeszténi határozza.

18. sz. Olvastatott a szentjóbi egyh. 800 kor. tökesegély elnyerhetése céljából beadott kérelme.

Közgyűlés, a conventnek 1903-ban hozott határozata értelmében, mely szerint újabb kérvényeket — a már felterjesztett kérvények elbírálása előtt — el nem fogad, jelen kérvényt folyamodó egyháznak visszaszármasztatni rendeli.

19. sz. Takács Zsigmond g.-petrii lelkész, hivatkozással azon általános gyakorlatra, miszerint a segélyért és különösen a rendkívüli államsegélyért folyamodó belhivatalnokok kérvényeit, az egyházmegyék, anélkül, hogy alaposan megvizsgálnák, hogy ki érdemes valóban segélyre, azon elvből kiindulva, hogy „ajánljuk a magunk embereit“, kivétel nélkül mind, ajánlólag terjesztik fel az egyházkerületi közgyűléshez, ahol viszont a felülvizsgálatra kiküldött bizottságok, természetesen nem ismerhetvén a kérvényező anyagi viszonyait és segélyre való jogosultságok mérvét, nehogy csak egy is kimaradjon a segélyt igénylők közül, az összes kérvényezőket igyekeznek részesíteni abban, minekfolytán a különben is csekély összegű államsegély úgy szétforgácsolódik, hogy a kérvényezők nem segélyt, hanem csak csekély alamizsnát kapnak, — indítványozza: keresse meg egyházmegyei közgyűlésünk, a Főtiszteletű és Méltóságos Egyházkerületi közgyűlést, miszerint utasítsa a kerületben levő egyházmegyéket, hogy a rendkívüli államsegélyért folyamodók kérvényeinek elbírálásánál, jövőre az eddiginél nagyobb körültekintéssel járjanak el és csak a valóban segélyt érdemlők kérvényeit terjessze fel a kerületre, hogy így a segélyre valóban érdemesek, ne 20—30 korona alamizsnát, hanem valóban segélyt nyerjenek. — Egyben indítványozza, hogy egyházmegyénk már ez alkalommal szigorúan ez elvnek megfelelőleg bírálja el a benyújtott kérvényeket és e célból saját kebeléből küldjön ki egy tanácsbíró elnöklete alatt, 2 lelkészből és 2 tanítóból alakított bizottságot, a kik a beterjesztett kérvényeket elbírálván, a segélyre valóban érdemeseket jelöljék ki az egyházmegyének, a kerületre leendő pártoló felterjesztés végett.

Közgyűlés az indítványt teljes egészében elfogadja, magáévá teszi és azt a Főtiszteletű és Méltóságos Egyházkerületi közgyűléshez elfogadás

végett felterjesztetni rendeli, egyszersmind saját kebeléből már ez alkalommal egy bizottságot küld ki a beterjesztett segélykérvények fenti elv szerinti elbírálására.

20. sz. Olvastatott az álmosdi ev. ref. egyház kérvénye, melyben az új iskola építésére, templom és lelkészlak renoválására a közalapi pénztárból 5000 korona egyszersmindenkori segélyt kér, illetve kérvényének pártoló felterjesztését kéri.

Közgyűlés e rendkívül nehéz anyagi viszonyok közt levő s a legújabb időben a zavarok rendezése körül elismerésre méltó buzgóságot kifejtett egyházat, a kért segélyre a legmelegebben ajánlja.

Reform. s. egyleti kérvények:

21. sz. Olvastatott az ér-adonyi ev. ref. egyház kérvénye a ref. segély egyleti pénztárból 300 korona segély kiutalása végett.

Közgyűlés e csekély népességű, teljesen vagyontalan egyházat a kért segélyre a legelső sorban s a legmelegebben ajánlja.

22. sz. Az apát-kereszturi ev. ref. egyház a ref. segélyegyletkez intézett kérvényének pártoló felterjesztését kéri.

Közgyűlés e csekély népességű, anyagi zavarokkal küzdő s nemzetiség közé ékeltségénél fogva missiót teljesítő egyházat a kért segélyre a legmelegebben ajánlja.

23. sz. Az ér-olaszi ev. ref. egyház ref. segélyegyleti kérvényének pártoló felterjesztését kéri.

Közgyűlés e csekély népességű, szegény, de igyekvő egyházat a kért segélyre melegen ajánlja.

24. sz. A g.-petrii ev. ref. egyház ref. segélyegyleti kérvényének pártoló felterjesztését kéri.

Közgyűlés e csekély népességű, idegen ajku s nemzetiségű lakosok közt élő egyházat a kért segélyre melegen ajánlja.

25. sz. A kéczi ev. ref. egyház a ref. segélyegylet-hez intézett kérvényének partoló felterjesztését kéri.

Közgyűlés e csekély népességű, teljesen vagyontalan s idegen nemzetiség közzé ékeltségénél fogva nemzeti és hitfelekezeti missiót teljesítő egyházat, a kért 317 korona segélyre a legmelegebben ajánlja.

26. sz. A kólyi ev. ref. egyház a ref. segélyegylet-hez segélyért folyamodók s kérvényének partoló felterjesztését kéri.

Közgyűlés ez igen csekély népességű, rendkívül szegény egyházat a kért segélgre melegen ajánlja.

27. sz. A m.-petrii leányegyház a ref. segélyegylet pénztárából leendő segélyeztetését kéri.

Közgyűlés, egyházmegyénknek ez egyetlen leányegyházat, mely csekély népessége s nagy szegénysége miatt csak segélyezéssel tartható fenn, a kért segélyre a legelső sorban s a legmelegebben ajánlja.

28. sz. A szentjóni egyház a ref. segélyegylet-hez segélyért folyamodik s kérvényének partoló felterjesztését kéri.

Közgyűlés e csekély népességű, rendkívül szegény, a segélyre sokszorosan ráutalt egyházat a kért segélyre a legmelegebben ajánlja.

29. sz. Olvastatott a vedres-ábrányi ev. ref. egyház kérvénye, a ref. segélyegylet pénztárából leendő segélyeztetése végett.

Közgyűlés ez igen csekély népességű, rendkívül szegény, idegen nemzetiség közzé ékeltségénél fogva missiót teljesítő egyházat a segélyeztetésre melegen ajánlja.

30. sz. Az ujlétai egyház a ref. segélyegylethez segélyért folyamodik s kérvényének pártoló felterjesztését kéri.

Tekintve az ujlétai egyház tagjainak s magának az egyháznak is nagy szegénységét s zilált pénzügyi helyzetét, közgyűlés a segélyeztetésre melegen ajánlja.

Rendkívüli államsegélyérti kérvények:

31. sz. Kalas István albisi lelkész, a rendkívüli államsegélyből leendő segélyezését kéri.

Közgyűlés, tekintve kérvényező lelkésznek ez évben szenvedett érzékeny anyagi károsodását, őt a segélyre a legmelegebben ajánlja.

32. sz. Olvasztott Szebeni József kiskerekii ev. ref. tanító kérvénye a rendkívüli államsegélyből segélyeztetése iránt.

Közgyűlés kérvényezőt, tekintve csekély jövedelmére, nagy számu családjára és szenvedett káaira, a segélyeztetésre a legmelegebben ajánlja.

33. sz. Kiss Sándor ér-adonyi ev. ref. tanító a rendkívüli államsegélyből segélyeztetését kéri.

Közgyűlés ez igen csekély jövedelmű tanítót, tekintve szenvedett káaira a segélyre a legmelegebben ajánlja.

34. sz. Olvasztott Balog Imre kéczi ev. ref. lelkész rendkívüli államsegély iránti kérvénye.

Közgyűlés kérvényezőt ez alkalommal segélyre nem ajánlja.

35. sz. Bán Sándor szentjobbi ev. ref. lelkész rendkívüli államsegélyért folyamodik

Közgyűlés kérvényezőt ez alkalommal segélyre nem ajánlja.

36. sz. Olvasztott az érmelléki ev. ref. lelkészi kar által f. évi szept. 14-én Székelyhidon tartott értekezlet

jegyzőkönyvének 1-ső száma, melyben rámutat értekezlet azon hovatovább mindig több egyházunkban s mindig sűrűbben előforduló sajnos tünetre, miszerint ev. ref. egyházunk tagjai, menekülni akarván az egyház fentartás terheitől, évről-évre nagyobb számban lépnek ki hitfelekezetünk kötelékéből s lesznek felekezetnélküliekké, illetve ez alatt a czég alatt baptistákká s mint ilyenek a törvényszabta 5 év eltélese után, az egyházi terhek viselése alól felmentetvén, semmivel sem járulnak az egyház fentartásához, mig annak jótéteményei közül egyik leglényegesebbet, az iskolai nevelést, hitfelekezetünk egyház fentartó tagjaival egyenlő kedvezmény mellett veszik igénybe. E visszás helyzett megszüntetése s egyházunk tagjainak a tehermentesség képzelgése miatti felekezet nélkülieskedés kórságából lehető kigyógyítása végett is, indítványozza lelkészi értekezlet: utasittassanak a presbyteriumok, miszerint 1-ör az egyházunk kötelékéből kilépett egyénekre — amennyiben gyermekeiket hitfelekezetünk iskoláiba nevelik — a törvény által engedélyezett 5%-os iskolai és 3%-os menházi pótdadót — az iskola fentartása czéljából — vessék ki, iskolába járó gyermekeik után pedig a helyi viszonyokhoz képest a rendes tandíj 3—4-szeresét követeljék, melynek egyrésze a tanító javadalmazására, másrésze az iskola szükségleteire fordíttassék; 2-or a ref. egyház telekkönyvi tulajdonát képező temetőbe, az egyház kebeléből kilépettek temetkezése, a presbyterium által meghatározandó — legalább 10—30 korona — sírhelypénz fizetése mellett legyen megengedhető.

Közgyűlés a lelkészi értekezlet indítványaihoz elvileg hozzájárul és azokat, mint irányító elveket, a presbyteriumok figyelmébe a leghatósabban ajánlja, a presbyteriumok autonomikus hatáskörébe tartozván amaz elvek megvalósítása és keresztülvitele.

37. sz. Az érmelléki ev. ref. lelkészi értekezlet jegyzőkönyvének 2-ik száma alatt indítványozza, miszerint az egyházak s belhivatalnokok által fizetni kötelezett egyházmegyei költségek, melyek eddig részint egyházmegyei pénztárnok, részint az esperes, részint a kánonszerű egy-

házlátogató küldöttség vagy könyvtárnok kezeihez fizettek, azután kivétel nélkül mind az egyházmegyei pénztárba pénztárnok számadása alá fizetessenek be.

Közgyűlés az indítványt helyesléssel fogadja, határozati erőre emeli és utasítja az egyházakat, hogy jövőben mindennemű egyházmegyei tartozásaikat az egyházmegyei pénztárba fizessék be; a canonszerű egyházlátogató küldöttségeket pedig kötelezi, hogy az általok beszédett charitatívumokat, az egyházlátogatás végezte után legkésőbb 8 nap alatt, ugyancsak egyházmegyei pénztárnoknak számolják át.

38. sz. Lelkészi értekezlet, jegyzőkönyvének 3-dik száma alatt jelenti, miszerint Kalmár Károly diószegi tanító, mindaddig míg fungens tanító lesz, a debreczeni főiskola tápintézete javára, melynek jótéteményét ő is élvezte, évi 15 kor. adomány fizetésére kötelezte magát és ez évről ajánlatát be is fizette.

Közgyűlés elismeréssel veszi tudomásul az alma mater iránti kegyeletnek ezen követésre méltó megnyilatkozását s elismerésének jegyzőkönyve lapjain is kifejezést ad.

39. sz. Takács Zsigmond g.-petrii lelkész beterjesztett kérvényében a dékáni tisztség alól felmentését kéri.

Közgyűlés a kérvényben előadott indokok alapján Takács Zsigmondot a dékáni tisztség alól felmenti.

40. sz. A Takács Zsigmond dékán lemondása folytán megüresedett érmihályfalvai körüi dékáni tisztségre.

Közgyűlés egyhangulag Nagy Imre szalacsi lelkészt választja meg.

41. sz. A csokalyi ev. ref. egyháztanács jelenti, miszerint Bányai István okleveles tanítót, rendes tanítóul megválasztotta s kéri a választás megerősítését.

Közgyűlés a választást megerősíti, Bányai István tanítót egyházmegyénk kötelékébe bekebe-

lezi; utasítván ugy választó egyházat, mint elválasztott tanítót, a bekebelezési díjnak egyházmegyei pénztárba leendő befizetésére.

42. sz. A szalacsi ev. ref. egyháztanács jelenti, miszerint Sándor Lajos végzett képezdészt, a kis fitanító-ságra egy évi időtartamra megválasztotta.

Közgyűlés a választást tudomásul veszi és Sándor Lajos tanítót állásában egy évre megerősíti.

43. sz. Az érkeserüi ev. ref. egyháztanács jelenti, miszerint ideiglenes minőségben alkalmazott tanítóját, Bacza Illést, újabb egy évre tanítóul megválasztotta.

Közgyűlés a választást tudomásul veszi, Bacza Illés tanítót állásában egy évre ujlag megerősíti, egyszersmind azonban utasítja őt oklevelének egy év alatti megszerzésére.

44. sz. Az álmosdi ev. ref. egyháztanács jelenti, miszerint Fekete Mária tanítónőt, leánytanítóul ideiglenes minőséggel egy évre megválasztotta.

Közgyűlés a választást tudomásul veszi és Fekete Mária tanítónőt állásában egy évre megerősíti.

45. sz. Nagyt. esperes ur, Soós Lajos ér-olaszii és Bányai István csokalyi tanítókat. a hivatalos eskü letételére felszólítván:

nevezett tanítók a közgyűlés szine előtt a hivatalos esküt leteszik, mihezképest részökre az igazolvány kiadatni rendeltetik.

46. sz. A jegyzőkönyv hitelesítésével megbizattak: Fráter Zoltán világi, Bányai László és Szathmári Sándor egyházi tanácsbírák, Fazekas Imre egyh. főjegyző és Végh József egyh. jegyző.

Az 1—8, 19—46. számokat jegyzette: Fazekas Imre, egyh. főjegyző.

A 9, 10, 15—18. számokat jegyzette: Végh József, egyh. jegyző.

A 11—14. számokat jegyzette: Dr. Babós János, v. főjegyző.

Hitelesített:

Érsemjénben, 1904. október 8.

Fazekas Imre,

egyh. főjegyző.

Végh József,

egyh. jegyző.

Szathmári Sándor,

Bányai László,

Fráter Zoltán.

BIRÓSÁGI ÜGYEK.

Jegyzőkönyv,

felvétellett Székelyhidon, 1904. évi szeptember hó 15-én,
az érmelléki ev. ref. egyházmegye bírósági üléséről.

Jelen voltak: Nagy István esperes, Zsigó Endre egyházmegyei gondnok, mint elnökök, Vecsey Sándor, Szathmári Sándor, Bányai László és Fazekas Imre egyházi tanácsbírák; Fényes Endre és Fráter Zoltán világi tanácsbírák; Magyar Miklós egyházmegyei tisztügyész. Előadó és jegyzőkönyvvezető: Fazekas Imre, t. b. s. főjegyző.

Nagy István esperes mint elnök, tudomására hozza bíróságnak, miszerint Ladányi Áron kéczy lakos s volt egyházgondnoknak, Fábián János kéczy tanító ellen beadott, súlyos és fegyelmi vétséget képező panasza szolgáltatott okot a bíróság eljárására. Megállapítván elnök-esperes, miszerint vádlott tanító jelen van, míg vádló Ladányi Áron nem jelent meg — felhívja előadót az ügy ismertetésére.

Előadó az ügyet a következőkben ismerteti: Ladányi Áron kéczy lakos s volt egyházgondnok, a f. év tavaszán, a püspöki, esperesi és egyházmegyei gondnoki hivatalhoz, ugyanazon tartalmu panaszleveleket adott be, amelyekben Fábián János kéczy ev. ref. tanítót azzal vádolja, hogy magán foglalkozásai s különösen a hitelszövetkezetnél viselt könyvelői állása miatt, az iskolát teljesen elhanyagolja, abba hetenként alig 3–4-szer tekint be, a felügyeletet feleségére vagy egy nagyobb tanítványára bizza s a tanítás hiánya miatt az iskolába járó gyermekek a betűt sem ismerik és a szülők egyrésze, kénytelen gyermekeiket a helybeli görög katolikus román iskolába járatni.

Majd egy másik szintén a f. év tavaszán, a püspöki hivatalhoz felterjesztett panaszlevelében, azzal vádolja Ladányi Áron Fábián Lajos tanítót — s részben lelkészt is — hogy a templom- s toronyépítési költség kezelésébe jogtalanul beleavatkoztak s ebből kifolyólag egymást nagyobb összeg megkárosításával gyanúsították, hogy a templom részére érkezett ablakok árát, a tanító egyházi pénztárnoktól felvette, de az ablakok árát ki nem fizette, mert pár hó múlva a budapesti cég az ablakok áráért perrel fenyegette az egyházat.

A vádiratokat az 1904. ápril 21-én tartott egyházmegyei közgyűlés 30. sz. végzésével, felelet-adás végett megküldötte Fábián János vádlott tanító és Balogh Imre lelkésznek, egyszersmind Marjai Péter egyházi és Dobozy Kálmán világi ténácsbírákat kiküldötte azzal, hogy a védíratok beérkezése után, haladéktalanul jelenjenek meg a helyszínen a vizsgálat megejtése végett s az esetben, ha a vizsgálat eredménye követeli, hívják fel esperes urat az időszaki bíróság összehívására.

A bizottság a canonica visitációt teljesítő küldöttségnek a tanítás eredményéről adott kedvező jelentéséből arról győződve meg, hogy sürgösség esete nem forog fenn, — a vizsgálatot csak augusztus 5-én tartotta meg, megidézve arra panaszlott tanítót, lelkészt, panasztevő Ladányi Áront, az egyháztanács tagjait, tanukat, kik a vizsgálat napján bizottság előtt meg is jelentek.

A vizsgálat eredményeként a beterjesztett hivatalos jegyzőkönyv azt tünteti fel, hogy a vádak minden alapot nélkülöznek. Ladányi Áron panaszos a vádlevelek felolvasása után elismeri ugyan, hogy azokat ő írta alá, de azt állítja, hogy neki az azokban foglaltakról sejtelve sem volt, hanem csak a községi s. jegyző által félrevezettetve írta azokat alá s kijelenti, hogy neki Fábián János tanító ellen semmi kifogása nem volt és nincs ma sem. Az egyháztanács tagjai is kinyilvánították, hogy tanítójok ellen semmi kifogások nincs, szintugy beidézett tanuk azt állítják, hogy nem vették észre — pedig a szomszéd-ságban laknak — hogy a tanító az iskolát elhanyagolta volna. Bár ezek szerint, a további eljárás — panasz visszavonatván — feleslegessé vált, a bizottság mind a

mellett tovább folytatta a vizsgálatot, betekintett a számadásokba, tanukat hallgatott ki, alaposan kikérdezte az egyháztanács tagjait s eljárása folytán arról győződött meg, hogy sem a pénzkezelésben, sem semmi egyéb tekintelben szabálytalanságok nem fordultak elő s az összes vádak teljesen alaptalanok.

Panaszlott Fábián János tanító megkérdezte, kíván-e nyilatkozni, kijelenti, hogy teljesen ártatlannak érzi magát az ellene emelt vádakban — a mint azt védíratában részletesen kifejtette — és a vádaknak csakis a hitelszövetkezetnél elfoglalt bizalmi állás keltette irigységnek tulajdonítja.

Ezek után elnök a tárgyalást befejezettnek nyilvánítja és a zárt ülést elrendeli.

Az egyházmegyei tisztügyész véleményének meghallgatása után, egyházmegyei bíróság, mint fegyelmi bíróság, következőleg

ítelt:

Fábián János kéczi tanító ellen, az 1904. ápril 21-én tartott egyházmegyei közgyűlés 30. sz. határozatával elrendelt fegyelmi eljárást megszünteti s Ladányi Áron panaszlót 50 korona eljárási költségben elmarasztalja s ez összegnek az egyházmegyei pénztárba 15 nap alatti befizetésére, végrehajtás terhe mellett kötelezi.

Indokolás.

A vizsgálati iratokból, de magának panaszos Ladányi Áronnak a vizsgáló bizottság előtt tett beismerése szerint is, beigazoltatván, hogy Fábián János kéczi tanító az általa viselt hitelszövetkezeti könyvelői állás, mint megengedhető mellékkereset miatt, hivatalos kötelelességeit el nem hanyagolta, a vádlevélben felhozott pénzkezelési visszaéléseket el nem követte — s általában, hogy az ellene felhozott összes vádak minden alapot nélkülöznek: panaszlott Fábián János ellen a fegyelmi eljárást beszüntetni; — ellenben a könnyelműen és alaptalanul vádaskodó

Ladányi Áront, az egyházi törvények 384. §.
3. bekezdése alapján a költségek viselésében
marasztalni kellett.

Kmf.

Jegyzette :

Fazekas Imre,

egyhm. e. jegyző.

Nagy István,

esperes.

Hitelesítették :

Bányai László,

Fráter Zoltán,

Szathmári Sándor.

Jegyzőkönyv,

felvétel Székelyhidon, 1904 évi szeptember hó 15-ik napján az érmelléki egyházmegyei bíróság, mint fegyelmi bíróság által Molnár József értarcsai ev. ref. lelkész és Aszalós Sándor egyházközségi gondnok ellen elrendelt fegyelmi ügyben.

Jelen voltak : Nagy István esperes, mint elnök, Zsigó Endre egyházmegyei gondnok, Vecsey Sándor, Szathmáry Sándor, Marjai Péter, Fazekas Imre egyh. tanácsbírák, Fényes Endre és Fráter Zoltán vil. tanácsbírák, Magyary Miklós egyházmegyei ügyész, Végh József egyh. aljegyző, mint jegyzőkönyvvezető.

Nagy István esperes mint elnök kijelentvén azt, hogy az 1904. évi ápril 21-iki egyházmegyei közgyűlés 31. sz. határozatával Molnár József értarcsai lelkész és Aszalós Sándor egyházközségi gondnok ellen elrendelt fegyelmi ügy képezi az eljárás tárgyát, megállapítja, hogy mind a két fél, kik kölcsönösen panaszosok és panaszlottak, — jelen van.

Előadó az ügy állását szóbelileg előterjeszti, minek megtörténte után a beadott panaszok, arra a felek által adott nyilatkozatok és a kiküldött vizsgáló bizottság által felvett jegyzőkönyvek, valamint a mellékletekül használt presbyteri jegyzőkönyvi kivonatok felolvastattak.

Az iratok felolvasása után az elnök felhívására Molnár József lelkész előterjeszti, hogy nem érzi magát vétkesnek a panaszlevélben foglalt cselekmények miatt, mert a kiküldött vizsgáló bizottság által felvett jegyzőkönyv tanúsága szerint ő nem csak nem követett el fegyelmi vétséget, hanem kötelességét teljesítette akkor, a mikor a tanítóválasztásnál és a tanítói fizetés szándékolt megváltoztatása alkalmával ugy járt el, a mint azt a kiküldött bizottság megállapította.

Elnöklő esperes kinyilatkoztatja, hogy a tanítói fizetés megváltoztatására vonatkozó presbyteri gyűlési jegyzőkönyv ő hozzá felterjesztetett, de a fizetés változtatást csakugyan ellenezte, azért, mivel abban fizetés csonkítást látott és emiatt a pályázatot csakis a régi díjlevél mellett engedélyezte.

Előterjeszti továbbá Molnár József, hogy Aszalós Sándor gondnok ellen a hátralékos tanítói fizetés iránt a végrehajtást azért foganatosította, mert az esperes ur az ügyiratok tanúsága szerint elrendelte. Igaz, hogy az esperes ur később ezt a rendeletét visszavonta, de akkor már az árverés el volt rendelve és azt meg nem szüntethette a nélkül, hogy ez által a lelkészi állás tekintélyét a felbujtogatott tömeg előtt tönkre ne tegye. A lelkészi állás reputációja forgott itt szóban, mert az Aszalós Sándor és különösen Szoboszlay Sándor főgondnok által felbujtott hívek a lelkészt okolták úgy azért, hogy a tanítói fizetést 800 korona készpénzre nem változtathatták mint azért, hogy a tanítói állásra oklevél nélküli tanítót nem választhattak és a megválasztott tanító fizetéséből a vita tárgyát képezett 120 kor. 20 fillért el nem vonhatták. Kötelességét vélte tehát teljesíteni akkor is, mikor a második esperesi rendeletet tisztelettel félretette, a tanítói fizetés behajtása céljából az eljárást tovább folytatta és ez által a felizgatott hívek előtt tényekkel jelezte, hogy az egyházi hatóságok rendelete előtt kötelesek meghajolni. Kéri tehát a saját felmentését és egyuttal az Aszalós Sándor gondnok megbüntetését, mert az iratok tanúsága szerint Szoboszlay Sándorral együtt ő az oka annak, hogy az egyház belbékéje felzavarodott. Előadja, hogy a viszonyok az értarcsai egyházközségnél majdnem tarthatatlannak és ő a vezetői tisztet jól betölteni alig képes, mert Aszalós Sándor gondnok gyűlöletétől elvakítva, neki az egyházi igazgatási ügyekben nem engedelmeskedik; ha magához hivatja nem jön, templomba nemcsak nem jár, hanem ha az ur asztalához kell teríteni, a terítést elvégezve, a templomból tüntetőleg távozik. — E mellett az egyházközség érdekét nemcsak nem viseli szíven, hanem egyenesen annak megrontására törekszik. Ennek az állításnak igazolására előadja, hogy miután ő a vizsgálat tárgyát képezett 120 kor. 20 fill. tanítói fizetést Aszalós

Sándortól végrehajtás uján behajtotta, később ezt az összeget a volt gondnok Aszalós István örökösei az egyház pénztárába befizették. Ezt az összeget lelkész Aszalós Sándor gondnokkal együtt az egyház pénztárába elhelyezte, mely alkalommal figyelmeztette a gondnokot, hogy miután ő ezt az összeget a tanitónak már kifizette, ennél fogva a befolyt összeget a gondnoki számadásba saját javára kiadásként elszámolhatja, csak jelentse be valamelyik presbyteri gyűlésen. Ezt azonban Aszalós Sándor nemcsak nem tette, hanem az egyházat a 120 kor. 20 fillér visszafizetése iránt a székelyhidi kir. járásbiróság előtt beperelte s a per most is folyamatban van. Mindezek alapján ragaszkodik panaszához és kéri Aszalós Sándor megbüntetését.

Aszalós Sándor szólásra felhivatván, előadja, hogy ő most is ragaszkodik a vizsgálat alatt tett azon vallomásához, hogy az esperesi rendelet végrehajtását nem tagadta meg. A lelkészhez czimzett levélnek a postáról történt elvitele miatt emelt panasz tárgyában ismétli a vizsgálat folyamán tett védelmét, ugyszintén a hátralékos hasznbérre vonatkozólag tett védelmét is. Beismeri, hogy a lelkész hívására nem mindig megy fel a lelkészi lakba, de ezt csak akkor mulasztja el, a mikor más dolga van. Tagadja, hogy ő a hiveket a lelkész ellen bujtogatná, de azt beismeri, hogy mióta a lelkészszel rossz viszonyba került, templomba nem jár. Az is igaz, hogy az urvaesora osztása alkalmával a terítés elvégzése után a templomból távozik, mert a lelkész kezéből az urvaesoráját el nem fogadja; azt hiszi azonban, hogy ezzel semmi vétiséget el nem követ. Kéri a felmentését.

Több kérdést felekhez intézni senki sem kívánván, a tárgyalás berekesztetett és ügyész felhivatott indítványának megtételére.

Magyary Miklós ügyész indítványozza, hogy miután Molnár József lelkész cselekményében semmiféle fegyelmi esetet nem lát, irányában a fegyelmi eljárás szüntettesék meg. Aszalós Sándor gondnokot az egyh. törv. 301. §-ának 2., 3., 4. és 7. pontjaiba ütköző fegyelmi esetekben vétkesnek mondassék ki és ezért hivatalától való végleges megfosztásra ítéltessek.

Erre elnök a hallgatóságot a teremből eltávolítván, beható tanácskozás után a következőleg

ítélt:

Az érmelléki egyházmegyei bíróság, mint fegyelmi bíróság az 1904. évi ápril 21-én tartott egyházmegyei közgyűlés 31. sz. határozatával Molnár József értarcsai ev. ref. lelkész ellen elrendelt fegyelmi eljárást megszünteti; — Aszalós Sándor értarcsai ref. egyházgondnokot az egyh. törv. 301. §-ának 2., 3. és 7. pontjaiba ütköző fegyelmi esetek miatt vétkesnek nyilvánítja és ezért őt a 303. §. e) pontja értelmében hivatalától való végleges elmozdításra ítéli, ezenkívül 40 kor. eljárási költségeknek az egyházmegyei pénztárba 15 nap alatt leendő befizetésére végrehajtás terhe alatt kötelezi.

Indokolás:

Molnár József ellen azért szüntette meg a bíróság a fegyelmi eljárást, mert ellene az ügyész vádat nem is emelt. Az 1904. évi ápril 21-én tartott közgyűlés 31. sz. határozata kiterjeszteni rendelte ugyan — a lelkész saját kérelmére — ő ellene is a fegyelmi eljárást, de a vizsgálat folyama alatt semmi olyan jelenség nem merült fel, mely a fegyelmi eljárás tovább folytatására alapul szolgálhatott volna. Ellenben Aszalós Sándort vétkesnek kellett kimondani a 301. § 2. pontjában meghatározott fegyelmi vétségben azért, mert bár ő neki mint egyházgondnoknak tudnia kellett azt, hogy az egyházi pénztárba Aszalós István örökösei által befizetett 120 kor. 20 fillérhez egyszerű elszámolás útján hozzá juthat, mégis az egyházat, melyet neki lenne kötelessége a legodaadóbban gondoznia, saját beismerése szerint beperelte. A 301. §. 3. pontjában körülírt vétségben pedig azért találta a bíróság őt vétkesnek, mert beismerte, hogy az ur asztalának felterítése után a templomból tün- tetőleg eltávozik, ez a cselekménye pedig a val-

lásosság teljes hiányára mutat és közbotrányt okoz. Végül a 301. §. 7. pontjába ütköző fegyelmi vétséget Aszalós Sándor az által követte el, hogy a saját maga által haszonbérben birt egyházi földek után járó haszonbért az esedékesség napján a pénztárba nem fizette be, hanem abból az esedékesség napja után hét hét mulva akkor teljesített Benedek Mátyás fakereskedőnek fizetést, a csatolt számlák szerint, mikor mulasztása miatt a lelkész öt már feljelentette. Már magát azt a körülményt is helytelennek találja a bíróság, hogy az egyházigazgató a vezetése alatt álló egyház haszonbérletje legyen, de az már egyenesen vétkes mulasztás, hogy ő, a kinek a 96. §. b) pontja szerint a fizetési határidők betartására felügyelni kötelessége, a kihallgatott Deák András tanu vallomása szerint azzal hárrítja el magától a fizetést, hogy jó helyen van az ő nála.

Figyelemmel tehát a felhozott vétségek sokaságára és különösen a 301. §. 3. pontjába ütköző vétség súlyos voltára, a bíróság a legnagyobb foku büntetés alkalmazását látta ellene szükségesnek. Végül el kellett Aszalós Sándort marasztalni a vizsgálati költségek fizetésében is, mert arra az ő eljárása szolgáltatott okot.

Mely ítélet a felek előtt meghirdettetvén, Molnár József abban megnyugodott. Aszalós Sándor pedig elítéltetése miatt felebbezést jelentett be.

Kmf.

Jegyzette :

Végh József,

e. m. jegyző.

Nagy István,

esperes, mint elnök.

Hitelesítették :

Bányai László,

Fráter Zoltán,

Szathmári Sándor,

tanácsbírók.

Jegyzőkönyv,

felvétel Székelyhidon, 1904. évi szeptember hó 15-én, az érmelléki ref. egyházmegyei bíróság, mint fegyelmi bíróság által, Erdei János és társai által Szabó József székelyhidi ref. lelkész ellen beadott panasz folytán folyamatba tett fegyelmi ügyben.

Jelen voltak: Nagy István esperes, mint elnök, Zsigó Endre egyházmegyei főgondnok, Szathmáry Sándor, Marjai Péter, Fazekas Imre egyházi, Fényes Endre, Fráter Zoltán világi tanácsbírák, Magyar Miklós egyházmegyei ügyész, Kovács András egyházmegyei világi aljegyző, mint jegyzőkönyvvezető.

Nagy István esperes a tárgyalást megnyitván, előadja, hogy Szabó József székelyhidi ref. lelkész ellen folyamatba tett fegyelmi ügyben. a mai napra kitüzött tárgyalásra a szabályszerűen megidézett panaszosok közül megjelent Erdei János, Román József és Szöke Sándor székelyhidi lakosok, továbbá Szabó József panaszlott lelkész, — felhívja előadót az ügy ismertetésére.

Előadó a panasz tárgyát a bírósággal részletesen megismertetvén, előterjeszti, hogy a megejtett vizsgálat adatai szerint, a székelyhidi ref. egyház vagyonának kezelése körül, a következő szabálytalanságok és helytelen-ségek bizonyultak be:

Az 1854-ik évtől kezdve 1897. év végéig, a hivek összesen 6392 kor. 34 fillért adományoztak az egyháznak, a mely összegből a 160 koronát tevő ugynevezett „Pastika“ alapítvánnyal együtt, összesen 624 korona, bizonyos meghatározott célra, alapítványként adományoztatott; — azonban ugy ezen összeg, mint a többi adomány is, az egyház közszükségleteire elköltesztett. Továbbá megállapította a kiküldött bizottság azt is, hogy az 1884. év folyamán a székelyhidi presbyterium által kiküldött

bizottság, a temetések alkalmával befolyt harangozási pénzekből négy évről, az e célra szolgáló gyűjtőperselyből 308 korona hiányt állapított meg, de hogy azt ki vitte el, azt megállapítani nem lehetett. A prebyterium e hiányok megtérítésében a lelkészt és gondnokot marasztalta. Ugy szintén megállapította a kiküldött bizottság azt is, hogy az urbéri rendezés alkalmával kiadott temetőföldet, a presbyterium rendeletére az egyházgondnok — a lelkész beleegyezésével — az egyházmegye és kerület tudta és beleegyezése nélkül, 400 koronáért eladta s e 400 koronát „temetőföld alap“ czimen gyümölcsöztetni rendelte ugyan, de ezt nem úgy kezelte, hanem 1882. évi december hó 12-én, a papi-lak építésére fordította; kamatozó kölcsönként adta ezt ugyan át az egyháznak, de az egyház sem kamatot nem fizetett, sem a tőkét nem térítette vissza az alapnak. Végül megállapította a kiküldött bizottság, hogy az egyházi takarékmagtár állományból az 1875. évben 13 köből 3 véka, az 1881. évben 44 köből 2 véka, mint behajthatatlan leiratott, az 1883-ik évben pedig 16 köből 1 és $\frac{3}{4}$ véka a magtárból eltűnt.

Szabó József lelkész védelmének előadására felhivatván, előterjeszti, hogy az egyházi adományokat a kiküldött bizottság jelentése szerint az egyház közszükségleteire fordították. Igaz ugyan, hogy azok között alapítvány természetű adományok is voltak, de az egyház szorultsága miatt kénytelen volt azokat szükségie fedezetére fordítani. A harangozási pénzt nem ő költötte el — és ezt nem is tehette, mert a persely kulcsa nem ő nála állott; hasonlóképp nem az ő kezén vészett el a takarékmagtárból hiányzó 16 köből 1 és $\frac{3}{4}$ véka sem. Beismeri azonban, hogy öt mulasztás terheli annyiban, a mennyiben a felügyeletnél kellő szigorúságot és éberséget nem gyakorolt. Levonja mulasztásából az okszerű következményt és ennek kifolyasaként a székelyhidi egyháznak kárpótlásul az elvesztett perselypénzért, „Pastika“ alapért és takarékmagtár hiányért, 640 koronát a saját vagyonából önként felajánl, de nyomatékosan hangsúlyozza, hogy magát azért vétkesnek nem érzi s teljességgel nem érezheti és ajánlatát pusztán jószántából tette. Kötelezi egyszersmind magát, hogy az általa felajánlott 640 koronát, a székelyhidi ref. egyház pénztárába, még a folyó 1904-ik évben befizeti.

Megjelent panaszosok Erdei János, Román József és Szöke Sándor, a lelkész ajánlatát egyházközségük nevében elfogadják és panaszukat visszavonják. Kérik azonban, hogy a temetői alap és a határozott célra adott alapítványok kérdésében, a bíróság határozzon.

Végzés.

Az egyházmegyei bíróság a fegyelmi eljárást Szabó József lelkész ellen megszünteti és az iratokat az alapítványok és alapok kérdésében hozandó határozatok végett, a közigazgatási bírósághoz átteszi.

Ennek megtörténte után a bíróság a fentírott tagokból s Nagy István esperes elnökle mellett, közigazgatási bírósággá alakult át.

Elnök indítványára tárgyalás alá vette a székelyhidi ref. egyház által elköltött alapok és alapítványok ügyét.

Felolvastatott a kiküldött bizottság jelentése, a melyben a fent már részletesen elsorolt szabálytalanságok constatálva vannak.

Erdei János, Román József és Szöke Sándor, egybehangzóan kérik a lelkész által már megtéríteni ígért „Pastika“ alap kivételével a hiányzó 464 korona alap megtérítését és a temetői alap helyreépítését.

Szabó József lelkész ezt szükségtelennek találja, mivel csakis az egyházközség tagjai tartoznának azt megtéríteni, a kiknek egyuttal maga az alap és alapítvány is javára szolgál.

A bíróság zárt ülésben meghozta a következő

ítéletet :

Az érmelléki egyházmegyei bíróság, mint közigazgatási bíróság kötelezi a székelyhidi ev. ref. egyházat, hogy a Kozma Sándorné által hagyományozott és az egyház céljaira fordított 42 koronát — a szegények pénztára javára, — a Tunyoghy Sámuel által hagyományozott 210 koronát, Hammer Ferencz által adományozott

12 koronát és Egeressi Péterné által hagyományozott 200 koronát, tehát együtt 422 koronát az iskola-alap javára, végül az eladott temető árából befolyt 400 koronát, ennek 1882. évi december hó 12-től járó 5% kamataival együtt a „temető-alapnak“ — térítse vissza; s azokat az 1905. évi január hó 1-től kezdve, külön alapokként kezelje és gyümölcsöztesse és pedig 42 koronát mint szegény-alapot, 422 koronát mint iskola-alapot, 400 koronát pedig, — 1882. decz. 12-től járó kamataival együtt — mint temető-alapot. Végül kötelezi arra is, hogy a Szabó József lelkész által fizetendő 640 koronából 160 koronát „Pásztika“ alapként gyümölcsözöleg kezeljen és annak kamatait csakis szegény és jó erkölcsű iskolás gyermekek segélyezésére fordítsa; a 640 korona összeg többi részét, szükségletei fedezésére használja. Utasítja a presbyteriumot, hogy a jövő 1905. évi költségvetésében, az említett összegek fedezéséről gondoskodják.

Indokolás.

Miután az elsorolt alapok kifejezett célokra alapítottak, ennél fogva azokat az egyház saját céljaira fordítani nem volt jogositva s mivel mégis azt tette, annak visszatérítésére az egyházat kötelezni kellett.

Az ítélet kihirdetettvén, jelenlevők abban megnyugodtak, — a székelyhidi ref. egyház presbyteriuma pedig külön írásban értesítendő.

Kmf.

Kovács András,
egyh. megy. vi. aljegyző, mint
jegyzőkönyvvezető.

Nagy István,
esperes.

Hitelesítelik:

Bányai László,

Fráter Zoltán,

Szatmári Sándor.

TÁRGYMUTATÓ.

1. Esperes egyházi elnök a gyűlést megnyitja.
2. A jelenlevők összeszámláltatnak. Távollevők meg nem jelenése igazoltatik.
3. Esperes jelentése tudomásul vétetik s az elnöki intézkedések megerősítettnek.
4. Zsinati képviselők egyházi részről igazoltatnak; világi részről új választás rendeltetik.
5. Kegyes adományok hálás köszönettel tudomásul vétetnek.
6. A bályoki egyház iskolai közköltő kivetése megerősítettik.
7. Kiss Sándor poklosteleki lelkész hivatalában megerősítettvén, bekebeleztetik.
8. Kovács András megválasztott v. aljegyző az esküt leteszi s hivatalát elfoglalja.
9. sz. Az álmosdi egyház új, osztály szerinti adókulcsa megerősítettik.
10. A kéczi egyház kölcsön felvétele engedélyeztetik.
11. A kólyi egyháznak engedély adatik, alapjainak iskolaépítésre leendő felhasználására.
12. A felső-ábrányi egyháztemplom építési tervezete a hiányok pótlása végett visszaadatik, a felügyelettel Molnár Mihály bályoki lelkész bizatván meg.
13. Az érkeserői egyház régi leányiskola épületének eladása megengedtetik.
14. A micskei egyháztanács tagjainak kérelme a belhivatalnokok fialletményének megváltása iránt elutasítottik.
15. Az alsó-ábrányi állami iskolában, a vallás és énektanítás Nagy József áll. tanítóra ruháztatik.
16. A margittai egyház utasítottik Dobó Gyula tanító részére alkalmas lakás adására.

17. Az ér-olaszi egyház tökesegély iránti kérvénye a segélyosztó bizottság elnökéhez felterjesztetik.

18. A szentjóbi egyház tökesegély iránti kérvénye visszaadatik.

19. Takács Zsigmond indítványa, a segélykérvények elbírálására vonatkozólag elfogadtatván, a kerülethez felterjesztetik.

20. Az álmosdi egyház közalapi segélykérvénye pártolólág felterjesztetik.

21—30. Ref. segélyegyleti kérvények pártolólág felterjesztetnek.

31—33. Kalas István albisi lelkész, Szebeni József kis-kereki-i és Kiss Sándor éradonyi tanítók kérvényei rendkívüli államsegélyért pártolólág felterjesztetnek.

34—35. Balogh Imre kéczi, Bán Sándor szentjóbbi lelkészek rendkívüli államsegélyre ez alkalommal nem ajánlatnak.

36. Lelkészi értekezlet indítványa a presbyteriumok figyelmébe ajánltatik.

37. Az egyházak mindennemű egyh.-megyei tartozásai-
saiknak, közvetlenül a pénztárba fizetésére utasítatnak.

38. Kalmár Károly diószegi tanító adománya a debreczeni főiskola tápintézete javára, tudomásul vétetik.

39. Takács Zsigmond lemondása a dékánságról tudomásul vétetik.

40. Nagy Imre szalacsi lelkész dékánna megválasztatik.

41. Bányai István csokalyi tanító bekebeleztetik.

42. Sándor Lajos szalacsi kisfitanító egy évre megerősítettik.

43. Bacza Illés érkeserüi tanító egy évre megerősítettik.

44. Fekete Mária álmosdi tanítónő egy évre megerősítettik.

45. Soós Lajos ér-olaszi és Bányai István csokalyi tanítók a hivatalos esküt leteszik.

46. A jegyzőkönyv hitelesítésére bizottság választatik.

Bírósági ügyek:

1. Fábián János kéczy tanító az ellene emelt vádak alól felmentetvén, Ladányi Áron vádló a költségek viselésében elmarasztaltatik.

2. Molnár József értarcsai lelkész és Aszalós Sándor gondnok fegyelmi ügyében ítélet hozatik.

3. Erdei János és társai panasza folytán Szabó József székelyhidi lelkész ellen folyamatba tett fegyelmi ügy elintéztetik.

Kiadta: *Faszekas Imre,*

egyh. m. e főjegyző.

